

شماره: ۱۴۸۵۷
تاریخ: ۳۹۱/۲۱/۹
پیوست: (۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بِسْمِ تَعَالَى

بِسْمِ تَعَالَى

اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجهم

جناب آقای دکتر شیخ الاسلامی

مقام محترم وزارت

سلام علیکم؛ احتراماً به استحضار می رساند که با عنایت به برنامه های راهبردی فوق العاده در قالب منشور کاری و در جهت ارتقاء سطح دانش کارشناسان، به روزشدن اطلاعات ایشان و انتقال و نظر به اهمیت آموزش اعضای مراجع دادرسی کار، این معاونت مستند به تبصره ماده (۸) آیین نامه انتخاب اعضای هیاتهای تشخیص و تبصره ماده (۷) آیین نامه انتخاب اعضای هیاتهای حل اختلاف، مقررات مربوط به مدت، موضوعات، محتوا و چگونگی برگزاری دوره های آموزشی و آزمون های مربوط برای اعضای هیات های تشخیص و حل اختلاف را به موجب دستورالعمل شماره (۲۳) تهیه نموده است، که به پیوست برای استحضار تقدیم می شود.

در دستورالعمل مزبور در خصوص آموزش نمایندگان وزارت متبوع، نمایندگان کارگران و کارفرمایان در مراجع دادرسی کار و همچنین سایر نمایندگان دولت در مراجع مزبور به طور جداگانه ضوابط خاصی پیش بینی شده است؛ همچنین در خصوص عدم رعایت دستورالعمل مذکور ضمانت اجرای خاصی در نظر گرفته شده است؛ به این معنا که نمایندگان وزارت متبوع در مراجع دادرسی کار در صورتی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بِسْمِ اللَّهِ

شماره:.....

تاریخ:.....

پیوست:.....

شایستگی و صلاحیت حضور در مراجع را خواهند داشت که حداقل آموزش پیش بینی شده در دستورالعمل را گذرانده باشند.

ابراهیم نظری جلالی

معاون روابط کار

ملی‌حرفه‌کار

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بِسْمِ تَعَالَى

شماره:.....
تاریخ:.....
پیوست:.....

بِسْمِ تَعَالَى

اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجهم

دستورالعمل شماره (۲۳) روابط کار

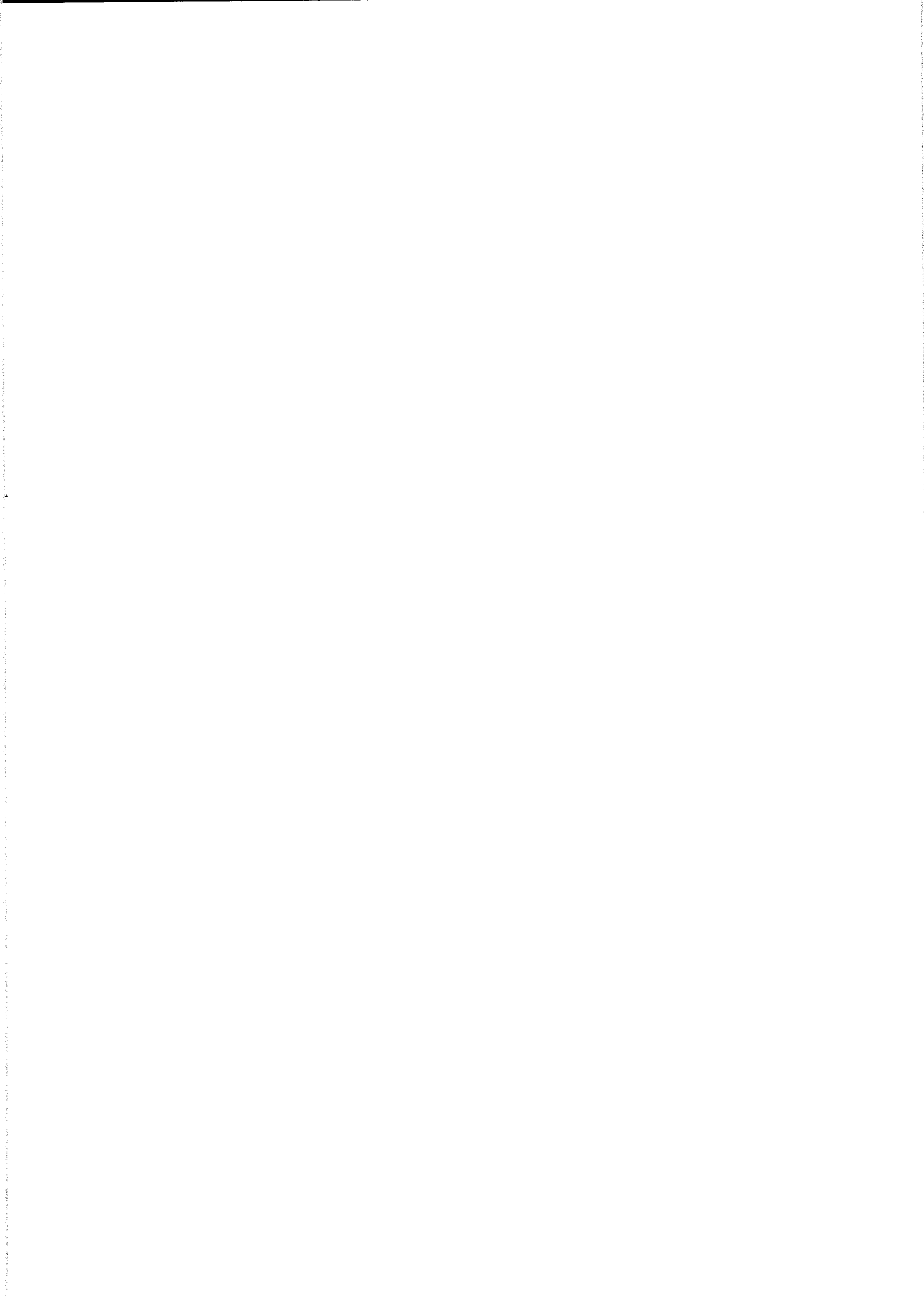
مدیران کل محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی استانها

سلام علیکم

مستند به تبصره ماده (۸) آیین نامه انتخاب اعضای هیات های تشخیص و تبصره ماده (۷) آیین نامه انتخاب اعضای هیات های حل اختلاف- مصوب ۱۳۸۷/۹/۲- مقررات مربوط به مدت، موضوعات، محتوا و چگونگی برگزاری دوره های آموزشی و آزمون های مربوط برای اعضای هیات های تشخیص و حل اختلاف به همراه جداول آموزشی پیوست، به شرح ذیل ابلاغ می شود:

الف- آموزش نمایندگان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در هیات های تشخیص و نمایندگان مدیران کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی در هیات های حل اختلاف:

۱- آموزش های لازم برای تصدی نمایندگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در هیات های تشخیص و حل اختلاف به شرح جدول پیوست می باشد.

۲- هر یک از نمایندگان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در هیات های تشخیص و نمایندگان مدیران کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی در هیات های حل اختلاف باید دوره های آموزشی مذکور را گذرانده باشند. تصدی هر یک از هیات های مذکور بدون طی دوره های آموزشی ذکر شده از ابتدای سال ۱۳۹۳ ممنوع است.

۳- آن دسته از نمایندگانی که دوره آموزشی بدو خدمت (۱۲۰ ساعت) را طی نموده باشند و همچنین آن دسته از نمایندگانی که دارای مدرک کاردانی روابط کار هستند از گذراندن عناوین ردیف های (۱) تا (۵) و (۷) تا (۹) به شرح ذیل معاف می باشند:
 کلیات حقوق کار- دامنه شمول قانون کار- قرارداد کار، شرایط کار، آیین نامه انضباطی کار، آشنایی با مقررات قانون تامین اجتماعی و قانون بیمه بیکاری، آشنایی با تشکل های کارگری و کارفرمایی و آشنایی با بازرسی کار.

۴- ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ها مکلفند برای هر یک از نمایندگان پرونده آموزشی مشتمل بر دوره های آموزشی گذرانده شده و دوره های آموزشی مذکور که باید گذرانده شود تشکیل دهند.

۵- عناوینی که پیش از ابلاغ این دستورالعمل گذرانده شده اند باید با محتوای تعیین شده تطبیق داده شوند. شرط انطباق هر یک از عناوین تطبیق حداقل ۷۰٪ سرفصل ها و همچنین از حیث مدت دوره حداقل ۷۰٪ زمان تعیین شده در جدول دوره های آموزشی می باشد.

۶- در مواردی که سرفصل دوره های گذرانده شده در مستندات مربوط معلوم نبوده و به طریق دیگر نیز دسترسی به آن ممکن نباشد، اظهار شخص نماینده کفایت می نماید.

شماره:.....

تاریخ:.....

پیوست:.....

- ۷- پس از تطبیق عناوین باید فهرستی از عناوین و دوره های آموزشی مذکور که باید گذرانده شود تهیه و در پرونده آموزشی هر یک از نمایندگان درج گردد.
- ۸- ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلفند اطلاعات مربوط به پرونده آموزشی را ظرف حداکثر سه ماه از تاریخ ابلاغ شیوه نامه ای که توسط اداره کل روابط کار و جبران خدمت تهیه و ابلاغ می شود، به اداره کل مزبور ارسال نمایند.
- ۹- هر یک از ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ها مکلفند با در نظر گرفتن آموزش های مذکور برای تکمیل پرونده آموزشی نمایندگان نسبت به تدوین برنامه آموزشی جهت تکمیل آموزش های نمایندگان اقدام نمایند.
- ۱۰- برنامه آموزشی مشتمل بر تعداد و نام شرکت کنندگان خواهد بود و زمانبندی آن با همکاری اداره کل روابط کار و جبران خدمت صورت خواهد گرفت.
- ۱۱- اجرای برنامه های آموزشی در هر استان توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی آن استان و با همکاری اداره کل روابط کار و جبران خدمت، اداره کل توسعه منابع انسانی و موسسه کار و تامین اجتماعی صورت خواهد گرفت.
- ۱۲- هر یک از دوره های آموزشی دارای آزمون بوده و نمایندگان باید امتیاز قبولی در آزمون را کسب نمایند.
- ۱۳- در صورت عدم تکمیل دوره های آموزشی مذکور تا ابتدای سال ۱۳۹۳ توسط هر یک از نمایندگان، با اعلام اداره کل روابط کار و جبران خدمت اعتبارنامه نماینده مربوط لغو و بکارگیری وی در هر یک از مراجع حل اختلاف ممنوع می باشد.
- ۱۴- پس از پایان مهلت تعیین شده، اداره کل روابط کار و جبران خدمت به منظور سنجش آگاهی و توانایی نمایندگان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مراجع حل

جمهوری اسلامی ایران

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

شماره:.....

تاریخ:.....

پیوست:.....

اختلاف در هر یک از استان ها آزمون جامعی برگزار می نماید. نتایج آزمون ملاک تمدید یا صدور اعتبارنامه ها برای دوره های بعدی خواهد بود.

۱۵- از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل صدور اعتبارنامه برای کارکنان جدیدالاستخدام منوط به گذراندن دوره آموزشی بدو خدمت است. برای کارکنان جدیدالاستخدام که به این ترتیب اعتبارنامه دریافت می نمایند نیز مطابق مفاد بند (۳) پرونده آموزشی تشکیل و ظرف حداکثر دو سال از زمان صدور اعتبارنامه آموزش های آنان مطابق مفاد این دستورالعمل تکمیل خواهد گردید. در غیر این صورت اعتبارنامه تمدید نخواهد شد.

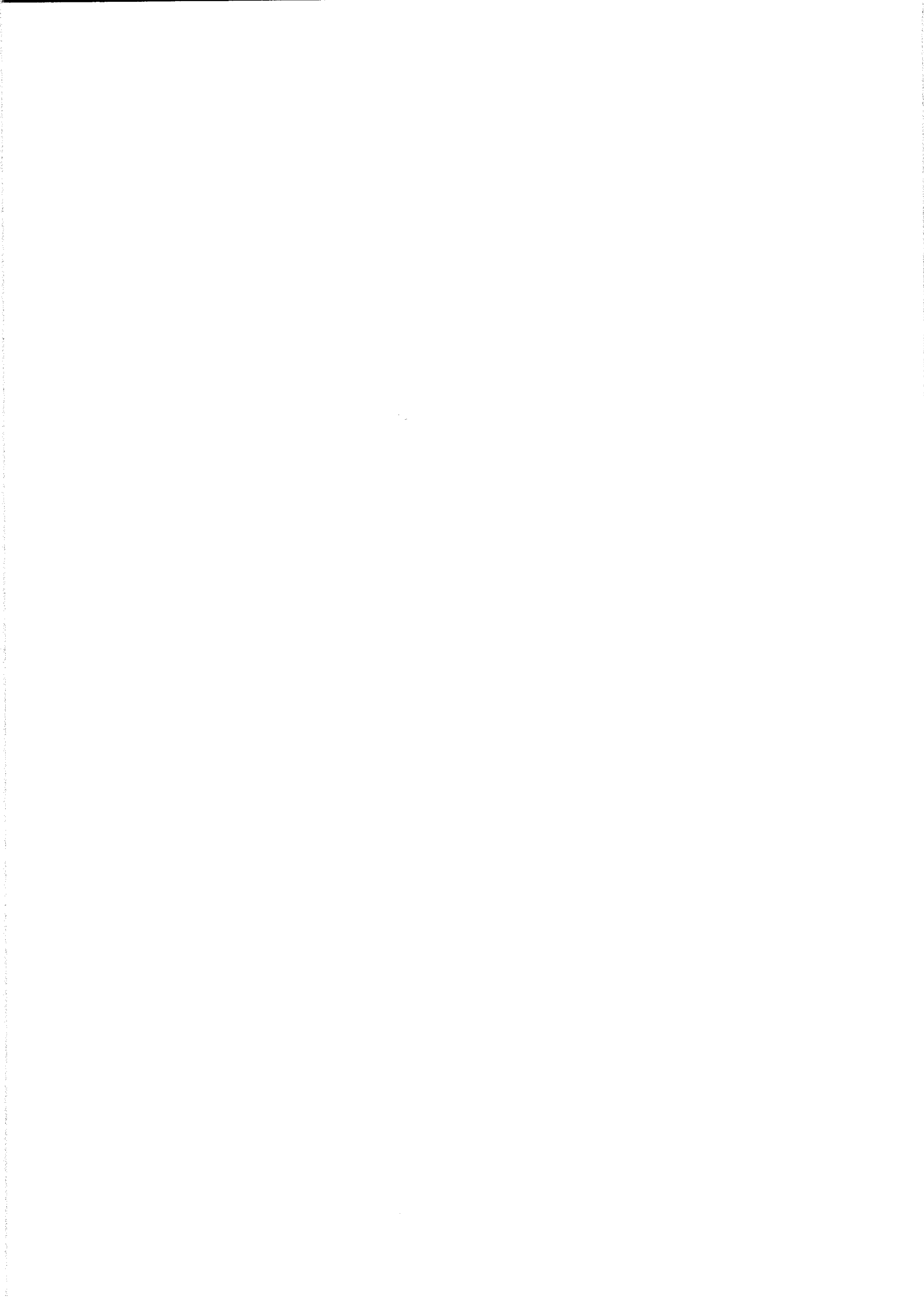
۱۶- لازم است هر یک از ادارات کل اجرایی استان ها به منظور تدارک نیروی انسانی مناسب و ماهر برنامه های آموزشی ویژه نمایندگان را به سایر کارشناسان روابط کار نیز تعمیم دهند و پرونده های آموزشی لازم را برای آن دسته از کارشناسان تدارک و تکمیل نمایند تا در صورت لزوم جایگزینی هر یک از نمایندگان به سهولت ممکن باشد.

ب- آموزش نمایندگان کارگران و کارفرمایان در هیات های تشخیص و حل اختلاف:

۱- هر یک از نمایندگان کارگران و کارفرمایان باید حداقل ۱۲۰ ساعت از دوره های آموزشی تعیین شده در جدول فوق را طی نمایند.

۲- دوره های آموزشی ویژه نمایندگان کارگران و کارفرمایان ممکن است به صورت حضوری یا مکاتبه ای صورت گیرد.

۳- هر یک از ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ها با لحاظ شرایط خاص همان استان عناوین و سرفصل دوره های آموزشی ویژه نمایندگان کارگران و

جمهوری اسلامی ایران

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

شماره:.....

تاریخ:.....

پیوست:.....

کارفرمایان را با توجه به نصاب ساعات تعیین شده در بند فوق و سرفصل های مذکور در جدول دوره های آموزشی تعیین خواهد نمود.

۴- اجرای دوره های ویژه نمایندگان کارگران و کارفرمایان توسط تشکل های کارگری و کارفرمایی همان استان و با همکاری اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و موسسه کار و تامین اجتماعی صورت خواهد گرفت.

۵- هر یک از دوره های آموزشی ویژه نمایندگان کارگران و کارفرمایان نیز دارای آزمون بوده و نمایندگان باید امتیاز قبولی در آزمون را کسب نمایند.

۶- مهلت تکمیل دوره های آموزشی برای نمایندگان موجود تا ابتدای سال ۱۳۹۳ تعیین می گردد و در صورت عدم تکمیل تا مدت مذکور صدور اعتبارنامه مجاز نخواهد بود.

۷- از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل نمایندگان کارگران و کارفرمایانی که برای نخستین بار به عضویت مراجع حل اختلاف در می آیند باید حداکثر تا پایان اولین اعتبارنامه آموزش های لازم را مطابق مفاد این دستورالعمل تکمیل نمایند. در صورت عدم تکمیل آموزش ها تمدید اعتبارنامه مجاز نخواهد بود.

۸- در صورتی که شرایط ایجاب نماید هر یک از تشکل ها می تواند سایر اعضای خود را نیز در دوره ها شرکت دهد.

ج- آموزش سایر نمایندگان دولت در هیات حل اختلاف:

هر یک از نمایندگان فرماندار یا دادگستری محل می توانند در دوره های آموزشی مربوط شرکت نمایند. در صورت تمایل آن اعضا ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که نمایندگان نیز بتوانند در دوره های مربوط شرکت نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:.....

تاریخ:.....

پیوست:.....

این نمایندگان از آزمون معاف بوده و صدور اعتبارنامه های آنها نیز منوط به شرکت در دوره های آموزشی نمی باشد.

به موجب تبصره ماده (۸) آیین نامه انتخاب اعضای هیات های تشخیص و تبصره ماده (۷) آیین نامه انتخاب اعضای هیات های حل اختلاف- مصوب ۱۳۸۷/۹/۲ وزیر کار و امور اجتماعی- ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ها، اداره کل روابط کار و جبران خدمت، موسسه کار و تامین اجتماعی، اداره کل توسعه منابع انسانی و تشکل های کارگری و کارفرمایی مربوط مکلفند با همکاری لازم مفاد این دستورالعمل را اجرا نمایند.

موفقاً به سید
ابراهیم نظری جلالی

معاون روابط کار

۱۴۰۳۸
۱۳۹۹/۱۱/۲۹

بررسی و تدوین در شورای کارشناسی با حضور اعضای شورا آقایان:

شکور ابراهیمی، محمد جواد الهیان، اسماعیل ظریفی آزاد، خلیل صادقی نیا، حسین قبادی، ابراهیم جعفریانی

و سید مرتضی فتاحی.

اقدام کننده: اسماعیل ظریفی آزاد

محمد قنار
۱۴۹۱-۱-۲۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

شماره:.....
تاریخ:.....
پیوست:.....

جدول دوره های آموزشی اعضای مراجع حل اختلاف

ردیف	عناوین دوره های آموزشی	مدت	محتوای دوره
۱	کلیات حقوق کار	۸	مبانی و دلایل فکری ایجاد حقوق- تعریف و مشخصات حقوق کار- دگرگونی روابط کار و پیدایش حقوق کار در جهان- دگرگونی روابط کار در ایران- پیدایش و تحول حقوق کار در ایران- منابع حقوق کار- جایگاه حقوق کار در روابط کار
۲	دامنه شمول قانون کار	۱۶	کلیات- کار تابع- تعریف کارگر، کارفرما و کارگاه- شمول قانون کار در بخش های مختلف
۳	قرارداد کار	۲۴	تعریف عقد، اقسام عقود و جایگاه قرارداد کار در آن- برخی اصول کلی حاکم بر قرارداد کار- شرایط اساسی صحت قرارداد کار- تمییز قرارداد کار از قراردادهای مشابه- انواع قرارداد کار- تغییر حقوقی در مالکین کارگاه- شرط در قرارداد کار- تعلیق قرارداد کار- انحلال قرارداد کار
۴	شرایط کار	۲۴	منابع شرایط کار- مزد- مدت کار- ماموریت- تعطیلات- مرخصی ها- شرایط کار زنان و نوجوانان
۵	آیین نامه انضباطی کار	۸	تجزیه و تحلیل ماده (۲۷) قانون کار- قصور و بی انضباطی- آیین نامه انضباطی- کمیته انضباط کار- اخراج در نتیجه قصور یا بی انضباطی- حل اختلاف
۶	آیین دادرسی کار	۴۰	تاریخچه، ساختار و نحوه تشکیل مراجع حل اختلاف قانون کار- جایگاه مراجع حل اختلاف قانون کار در سازمان قضاوتی ایران- صلاحیت مراجع حل اختلاف- دادخواست- ابلاغ- جلسه دادرسی- ادله اثبات دعوی (کلیات)- دفاع خوانده دعوی- اعتراض به آرای مراجع حل اختلاف

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

شماره:.....
تاریخ:.....
پیوست:.....

جدول دوره های آموزشی اعضای مراجع حل اختلاف

ردیف	عناوین دوره های آموزشی	مدت	محتوای دوره
۷	آشنایی با تشکل های کارگری و کارفرمایی	۸	آشنایی با فلسفه و اهداف تشکل با نگاهی به پیشینه تاریخی تشکل گرایی در ایران و جهان- کارکرد تشکل های کارگری و کارفرمایی در جهان امروز- تشکل های کارگری و کارفرمایی ملی و ارتباط آن با سازمان های منطقه ای و بین المللی کارگری و کارفرمایی- آشنایی با مقررات تشکل ها
۸	آشنایی با بازرسی کار	۸	تاریخچه- بازرسی کار در ایران و سایر کشورها- کلیات فصل چهارم (بازرسی کار)- بازرسی کار در قانون کار- چگونگی بازرسی کار (آیین نامه موضوع تبصره ماده (۹۹) قانون کار)
۹	آشنایی با مقررات قانون بیمه بیکاری و تامین اجتماعی	۱۶	بیمه بیکاری: تاریخچه بیمه بیکاری در ایران و جهان- مقایسه قانون بیمه بیکاری ایران و سایر کشورهای جهان از لحاظ مدت استحقاق و میزان پرداخت- آشنایی با مجموعه تفاهم نامه ها و دستورالعمل های مربوط به پیشگیری از بیکاری کارگران و ارزیابی موفقیت آنها- آشنایی با مجموعه تفاهم نامه ها و دستورالعمل های مربوط به اشتغال مجدد مقرری بگیران و ارزیابی موفقیت آنها. تامین اجتماعی: حقوق و تکالیف کارفرمایان و بیمه شدگان- تعهدات سازمان تامین اجتماعی- کمیسیون های پزشکی- بیمه شدگان خاص- مقررات مربوط به حوادث ناشی از کار

جدول دوره های آموزشی اعضای مراجع حل اختلاف

ردیف	عناوین دوره های آموزشی	مدت	محتوای دوره
۱۰	دستورالعمل های روابط کار	۳۰	چگونگی رسیدگی به خواسته های مربوط به ماده (۱۴۸) قانون کار (حق بیمه) - رابطه سه سویه کار - ابطال دادخواست - کارفرمای دارای شخصیت حقوقی - قاعده اعتبار امر مختوم در دادرسی مراجع حل اختلاف - چگونگی تنظیم فرم نمونه قرارداد کار - شاخص های ارزیابی روابط کار و مراجع حل اختلاف - تغییر عمده در شرایط کار - و ...
۱۱	آشنایی با دیوان عدالت اداری و آرای وحدت رویه دیوان عدالت اداری در حوزه روابط کار	۳۶	بررسی و تجزیه و تحلیل آرای وحدت رویه دیوان عدالت اداری در زمینه های: شمول قانون کار - تغییر کارفرما - تعلیق قرارداد کار - انحلال قرارداد کار - رابطه سه سویه کار - شرایط کار - مراجع حل اختلاف و دادرسی کار - بیمه بیکاری - تامین اجتماعی - سایر موضوعات مرتبط
۱۲	نظام های جبران خدمت	۱۶	کلیات و تعاریف - انواع روش های ارزشیابی مشاغل - طبقه بندی مشاغل در قانون کار ایران - نظام ارزشیابی مشاغل - عملیات اجرایی برای ارزشیابی شغل - مراحل تهیه جدول مزد - تطبیق کارکنان با طرح طبقه بندی مشاغل

باسمه تعالی

اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجه

« صورتجلسه تدوین دستورالعمل شماره (۲۳) روابط کار »

با توجه به برنامه های راهبردی فوق العاده و منشور کاری معاونت روابط کار و در راستای تنظیم عملکرد بخشهای مربوط در واحدهای اجرایی از طریق صدور دستورالعمل ها و با توجه به اهمیت آموزش اعضای مراجع دادرسی کار و مستند به تبصره ماده (۸) آیین نامه انتخاب اعضای هیاتهای تشخیص و تبصره ماده (۷) آیین نامه انتخاب اعضای هیاتهای حل اختلاف، دستورالعمل شماره (۲۳) روابط کار در خصوص مقررات مربوط به مدت، موضوعات، محتوا و چگونگی برگزاری دوره های آموزشی و آزمونهای مربوط برای اعضای هیاتهای تشخیص و حل اختلاف، بعد از بحث و بررسی مفصل در کارگروه تخصصی اداره کل تنظیم و نظارت بر روابط کار و نظامهای جبران خدمت تهیه و تدوین گردید.

امضای اعضای کارگروه:

۵- خلیل صادقی نیا
۶- سید مرتضی فتاحی
۷- ابراهیم جعفریانی

۱- شکور ابراهیمی
۲- محمد جواد الهیان
۳- اسماعیل ظریفی آزاد
۴- حسین قبادی
اقدام کننده: [نام و نام خانوادگی]

